

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2009/10:21

Stenografiska
uppteckningar
2009/10:21

Fredagen den 22 januari

1 § Allmänna frågor

Utrikesminister Carl Bildt

Statssekreterare Amelie von Zweigbergk

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 7 december 2009

Återrapport från informellt ministermöte den 12–14 januari 2010

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 25 januari 2010

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Klockan har slagit 9.30 och jag hälsar nämndens ärade ledamöter välkomna liksom tjänstemännen och regeringen, som i dag representeras av utrikesministern och statssekreterare Amelie von Zweigbergk, som är statssekreterare för EU-frågorna – de allmänna frågorna.

Vi har några jubilarer, men de är inte här. Vi kan notera att Börje Ve-stlund, Margareta Cederfelt och Monica Green kan gratuleras vid till-fälle. Grattis i efterskott!

Jag ska anmäla skriftliga samråd. Vi har haft samråd om A-punktslistorna veckorna 1 och 2. Det hade vi den 15 januari med stöd för regeringens ståndpunkter. Listan för vecka 3 är ute som vanligt, det vill säga avslutas 14.00 i dag. Sedan var det skriftligt samråd inför extra utrikesrådet om Haiti. Det avslutades i måndags den 18 januari kl. 9 med stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går in på föredragningslistans punkt 1, Allmänna frågor. Lissabon-fördraget är i kraft sedan den 1 december, och det innebär att vi nu ska ta det som en vana att allmänna frågor har ett råd och utrikes frågor ett annat råd. Ibland flyter de dock ihop. Frågan om Turkiet behandlades på allmänna rådet, och nu är vi glada att ha båda sorternas regeringsrepre-sentanter sittande här sida vid sida. Det är rätt praktiskt, än så länge.

Vi ska rent tekniskt hålla isär råden, och då ska vi börja med återrap-port från möte i rådet den 7 december. En sådan är utsänd. Vi har å ena sidan statssekreterare von Zweigbergk som är ansvarig för de allmänna frågorna, å andra sidan är det utrikesministern som är ansvarig för frågor som gäller till exempel utvidgning med Turkiet, som behandlades på detta allmänna råd. Skriftlig rapport är utsänd. Är det någon från rege-ringssidan som vill säga något? Det står till exempel inte så mycket om Turkiet i papperen. Jag vill därför gärna be utrikesministern att kommentera den punkten.

Anf. 2 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det står rätt mycket i slutsatserna, och det är de som gäller. Diskussionen på rådet fokuserades framför allt på Cypernfrågan. I övrigt var slutsatstexterna i stort sett bara en återupprepning av det som står i kommissionens översynstext.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Är det någon som har frågor om allmänna rådet den 7 december? Det jag syftar på är återrapporten där det står att frågan om Turkiet diskuteras i begränsad krets – punkt.

Anf. 4 MAX ANDERSSON (mp):

Jag är lite allmänt nyfiken på vad Sveriges ståndpunkt är i diskussionen som redogjordes för i handlingarna om behovet av allmänna rådet. Det var en utförlig diskussion om det i återrapporten.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Är det något regeringen vill kommentera? Sveriges ståndpunkt vad gäller Lissabonfördraget är färdigt.

Anf. 6 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK:

Den delen av diskussionen fördes framför allt i La Granja. Jag tänkte återkomma till den när vi pratar om återrapporteringen därifrån – om det går bra?

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Det går mycket bra. Det passar närmare bestämt bättre. Vid allmänna rådet den 7–8 december hade vi annars västra Balkan, Turkiet och Kroatien.

Anf. 8 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Den stora saken där var utvidningspolitiken. Det gavs då klartecken för implementeringen av SA-avtalet med Serbien, vilket sedermera ledde till den serbiska medlemskapsansökan som kom in ungefär en vecka senare.

Det var en betydande diskussion om Turkiet utgående från uteslutande Cypernfrågan – med anledning av de motsättningar som finns. Det var framför allt Republiken Cypern som upphävde sin stämma med stöd – självfallet – av Grekland. Därefter hade vi texter angående Kroatien och Island. Det var väl inga större sensationer på den punkten.

Sedan var det en relativt betydande batalj om Fyrom, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<som slutade med en kompromiss av – får man ärligt säga – tämligen urvattnad natur, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<och att den frågan därmed återkommer på allmänna rådets eller Europeiska rådets agenda under det spanska ordförandeskapet.

Anf. 9 KERSTIN LUNDGREN (c):

Det finns en fråga som måhända kommer upp inför det kommande rådet, nämligen den fråga som sköts upp, Burma. Av tidsskäl hanterades

inte den frågan. Någon pratade om en ny inriktning för Burmapolitiken. Det vore intressant att få veta vad denna nya inriktning skulle vara.

2009/10:21
22 januari

Anf. 10 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag tror inte att den kom upp nu heller. Där avvaktar vi lite händelseutvecklingen. Både vi och amerikanerna har haft rätt utförliga samtal med burmesiska företrädare. Det återstår att se vad dessa kommer att leda till. Det handlar framför allt om hur planeringen kommer att ske inför de val som kommer att äga rum detta år, där det uppenbarligen föreligger icke oväsentlig osäkerhet om hur detta ska organiseras. Där har vi ännu inte – vad jag vet – hört något från de burmesiska myndigheterna. Tiden börjar nu rinna ut.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar detta svar och lägger därmed denna återrapport till handlingarna.

Vi går vidare till det redan omnämnda mötet i La Granja, nämligen informellt Europaministermöte i spanska La Granja den 12–14 januari. Där var statssekreterare Amelie von Zweigbergk. Det finns en rapport utsänd.

Anf. 12 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIFBERGK:

Jag deltog alltså på detta möte. Upplägget på mötet var sådant att frågan om EU 2020 som tilldrog sig störst förhandsintresse var förlagd till dag 2 och enligt plan en och en halv timmes diskussion. Det var ganska mycket surt redan från början eftersom många hade åkt dit i förhoppningen att prata mycket om EU 2020.

I stället ägnades dag 1 en hel del åt GAC, det vill säga GAC:s roll och den arbetsplan som det spanska ordförandeskapet har lagt fram. Väldigt mycket energi lades på förslaget om medborgarinitiativ och hur det rent faktiskt ska fungera. Vi kom in i en oerhört detaljerad diskussion där vissa länder uppenbarligen kände sig föranlåtna att på en mycket detaljerad nivå tala om procentsatser och vilka regler som ska gälla för medborgarinitiativ.

Sedan var det frågan om allmänna rådets ställning. Diskussionerna var ganska enkelriktade eftersom de flesta som var med på mötet var tydliga med behovet av en horisontell nivå i EU. Det var väl självklart med tanke på vilka som deltog på mötet.

Det spanska ordförandeskapets prioriteringar är omfattande. Det kommer att krävas ett otroligt arbete att få igenom den listan med ärenden.

När det gäller medborgarinitiativet var det också en diskussion om hur många länder som ska ha medborgare som är med på initiativet för att kommissionen ska ta upp det. Där fanns två läger. Det var bland annat de som tyckte att en tredjedel av alla stater i EU borde ställa sig bakom. När man säger ”ställa sig bakom” innebär det att minst 0,2 procent ska ha röstat på förslaget. En annan del sade att en fjärdedel skulle räcka bra och att det är att ställa alldeles för hårda krav med en tredjedel. Sist kom Tyskland in med någon sorts bud mittemellan. I stället för att prata om en tredjedel eller en fjärdedel skulle det vara bra med ett faktiskt tal, nämligen 8 eller 9. Ni kan föreställa er att det följde en diskussion om vad som

händer vid en utvidgning, om man med det tyska förslaget omedelbart måste göra ändringar eller om önskan är att det hela tiden ska bli enklare och enklare att få igenom den typen av initiativ.

Sverige har i den här frågan haft en, som ni känner till, pragmatisk hållning. Vi får absolut inte tynga detta med administrativa pålagor. Det har varit diskussioner om säkerhetskontroll, som om det vore ett offentligt val som leder till direkt lagstiftning. Det är det inte fråga om.

Den diskussion som var intressant handlade om huruvida förslagen, medborgarinitiativen, skulle genomgå någon sorts granskning innan namn börjar samlas in. Flera talare framförde farhågor om vad som händer i den mån en rasistisk organisation använder institutet för att göra reklam för sig själv. Man samlar in tre miljoner namnunderskrifter för någon typ av rasistiskt eller annat sådant ändamål som man från början vet att kommissionen inte kommer att kunna eller vilja göra något åt. Det fanns olika förslag på att det borde vara bättre att titta på förslagen i början för att slippa diskussionen om vad det är för slags demokrati i EU med tre miljoner namnunderskrifter om ett rasistiskt förslag eller något annat. Det ska alltså ske en juridisk kontroll redan från början. Det var en intressant diskussion som säkert kommer att fortsätta.

Det var i kortfattade drag vad jag kan berätta från detta möte.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Vi plockar upp Max Anderssons fråga igen. Det har trots allt förts en diskussion i samband med decembertoppmötet och ikraftträdandet av Lissabonfördraget om allmänna rådets, GAC:s, roll i förhållande till FAC, eventuella utrikesministerroller i rådet och så vidare.

Anf. 14 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK:

Vi hade samma ståndpunkt som alla andra som närvarade vid mötet. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<De menade på att GAC omedelbart måste få en mycket starkare roll än i dag. De såg framför sig att i princip alla utrikesärenden borde föredras där och att utrikesministrarna också borde vara med, baronessan Ashton och så vidare. Den ytterligheten anslöt vi oss inte till utan vi höll oss till mittfåran som innebär de horisontella frågorna och vikten av att GAC fortsätter att arbeta som man gör.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för återrapporten från La Granja.

Vi kommer så till information och samråd inför det kommande allmänna rådet den 25 januari. Jag ska först anmäla att utrikesutskottet informerades inför mötet i går av kabinetssekreterare Frank Belfrage. Nämnden hade besök av den spanske ambassadören och hans belgiska och ungerska kolleger den 20 november inför 18-månadersprogrammet. 18-månadersprogrammet är också utsänt till nämndens ledamöter. Den 4 december informerade Cecilia Malmström om detsamma. Sexmånadersprogrammet är något nyare, men underlag även inför detta är utsänt.

För ordningens skull ska jag först fråga om det är något att säga på punkt 3, det vill säga om resolutioner från Europaparlamentet med mera. Det brukar det aldrig vara. Det var det inte nu heller. Då klubbar vi av den punkten.

Anf. 16 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK:

Dagordningen för mötet är synnerligen magert. Det är detta som är punkten. Det här är arbetsprogrammet. Vi har tidigare sett 18-måndersprogrammet. Det här följer självklart 18-månadersprogrammet. Det som är nytt är att man har betonat klimatfrågan. Det har inte framkommit riktigt lika tydligt tidigare. Man har talat om genomförande av Lissabonfördraget som huvudpoängen för det spanska ordförandeskapet och det som i princip allt annat hänger på.

Man pratar om den ekonomiska återhämtningen, sysselsättningen och EU 2020. Jag kan parentetiskt säga att det var en av de stora diskussionsfrågorna kring arbetsprogrammet under La Granja-mötet, vad man skulle kunna arbeta med under den punkten.

Det är vidare Europa som en global, ansvarskännande och stödjande spelare samt medborgarnas Europa, där bland annat medborgarinitiativet är en del, och uppföljningen av Stockholmsprogrammet.

Det är det spanska arbetsprogrammet. Som jag tidigare sade är detta ett väldigt ambitiöst program, som går väl i linje med det som vi har lämnat efter oss från det svenska ordförandeskapet.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Kan jag då generellt fråga vad som redan nu är regeringens bedömning av vilken vikt Spanien lägger vid klimatet? Den är sannolikt liten jämfört med vår regerings, men de enkla Madridkontakter vi har haft med regeringen där och så vidare har visat att det är ett besvärande lågt folkligt stöd för klimatfrågan i Spanien – det var det i alla fall inför Köpenhamnsmötet.

Mot den bakgrunden blir man som svensk lite bekymrad när det nu är ett spanskt ansvar att följa upp mötet. Kan statssekreteraren säga om hon bedömer att den spanska regeringen nu tar Köpenhamnsutfallet på allvar? Är det faktiskt så att de ändrar planer och satsar ordentligt på att göra någonting åt utfallet, så att frågan inte dör eller förstörs ännu mer?

Anf. 18 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK:

Det egentliga spanska intresset kan jag inte bedöma. Däremot kan jag säga att alla andra ministrar som var på plats fortfarande var otroligt upprörda och arga över Köpenhamnsmötet. Det var ingen tvekan om att EU som sådant måste jobba jättehårt med klimatfrågorna. >>> **Hemligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Spanjorerna hade uppenbarligen tagit till sig det i och med att de nu lade till klimatfrågan som en femte punkt.

Men det var, som sagt, en mycket hård självvrannsakan till viss del men naturligtvis också upprördhet över USA:s, Indiens och Kinas agerande från olika ministrar under mötet.

Anf. 19 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Jag skulle vilja fråga utifrån att EU-nämnden var på besök i Spanien inför det blivande ordförandeskapet. När vi var där på besök fick vi in-

formation om att man avsåg att särskilt prioritera innovationer, och då undrar jag: Finns det med under EU 2020? Det skulle jag nästan kunna misstänka.

Någonting annat som man pratade oerhört mycket om var deras jämställdhetsdepartement, som vi också besökte. De gjorde ett stort nummer av att de tänkte prioritera jämställdheten. Man kan känna att man saknar det här, om det inte finns under punkt 4, Medborgarnas Europa, möjligtvis. Finns det lite mer information om detta? Tänker de fortsätta på den linje som de skapade en bild av för oss när vi var där på besök?

Anf. 20 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK:

Jo, jämställdhet är en punkt som spanjorerna verkligen har lyft upp, och det har de gjort på alla områden. Jag är en second hand-statssekreterare, recycled, det vill säga att jag tidigare har varit statssekreterare åt utbildningsministern. Även på utbildningsområdet har man hittat jämställdhetsfrågor som har legat helt i linje med vad Sverige tycker. Som svensk är man van vid att vi är de som för jämställdheten framåt, och då är det glädjande att hitta andra länder som verkligen har tänkt till.

De frågor som man har lyft upp i arbetsdokumentet handlar till exempel om Stockholmsprogrammet, och där finns jämställdhetsaspekter, till exempel i traffickingdelen. Det finns alltså väl dokumenterat i arbetsprogrammet.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Innovationsfrågan – fanns det mer att säga om den?

Anf. 22 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK:

Ja, den är med.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen på den punkten.

Det var allmänna rådet, såvitt jag vet. Då ingen har några frågor om A-punkterna till Amelie von Zweigbergk är vi klara med punkt 1 på agendan för i dag.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Vi går till utrikesrådet. Vi ska först backa, om det behövs – vi pratade ju om utvidgningen alldeles nyss. Vi har formellt att hantera utrikesrådet den 8 december, om utrikesministern vill tillägga något utöver det som är utsänt och eventuellt tidigare omnämnt. Mellanöstern pratade vi inte om sist till exempel. Men rapport är utsänd. Då ingen har frågor om denna återrapport lägger vi den till handlingarna – de hemliga handlingarna.

Vi har en återrapport till. Det var ett extra utrikesråd, som det numera heter, i måndags med anledning av jordbävningsskatastrofen i Haiti. Inför det hade vi skriftligt samråd i nämnden, som sagt, och regeringen representerades av biståndsministern, om jag är korrekt informerad. Utrikesministern har lovat att rapportera också, och en skriftlig återrapport är utsänd.

Anf. 25 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Har han det? Jag föreslår att vi tar Haitidiskussionen när den kommer, om det går. Nu står den inte på listan, sades det.

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Jodå. Den kommer.

Anf. 27 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det är bra. Kan vi inte ta den då, eftersom allt hänger ihop? Då kan jag redogöra lite för hur diskussionen har gått och var vi befinner oss just nu.

Anf. 28 ORDFÖRANDEN:

Det låter relevant.

Vi tackar rent formellt för informationen på denna punkt.

Vi går in på information och samråd inför möte i utrikesrådet den 25 januari 2010. Utrikesutskottet informerades i dessa frågor av kabinettssekreterare Belfrage i går, den 21 januari. Vi brukar inte prata så mycket om punkt 1, Godkännande av dagordningen. Men jag kan ta tillfället i akt och säga att Burma inte står på dagordningen, vilket diskuterades tidigare och är omnämnt. Däremot ska Haiti ha tillkommit som ny punkt. Punkten om Ukraina är struken, om jag förstår det rätt. Haiti kommer som ny punkt 8, efter Jemen, och då kan vi också diskutera extramötet i måndags.

Först tar vi Iran. Vi behandlade frågan senast den 4 december inför rådet då, och det fanns stöd för regeringens ståndpunkt. Vi behandlade också frågan den 9 december med statsministern inför Europeiska rådet,

även då med stöd för regeringens ståndpunkt. Nu förväntas det, enligt mina noteringar, en diskussion.

Anf. 29 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nu förväntas en diskussion, och jag tror att den kommer att bli mer en uppföljning av de diskussioner som har varit – det är naturligt att det blir så – men också en diskussion inför de diskussioner som kommer att äga rum framför allt inom FN-ramen inom loppet av de närmaste veckorna och måhända månaderna.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Anf. 30 SUSANNE EBERSTEIN (s):

MR-situationen i Iran är minst sagt bekymmersam. Jag undrar hur utrikesministern ser på vad man ska kunna göra över huvud taget för att förändra det,>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<. Vad ska världssamfundet göra för att de mänskliga rättigheterna ska kunna förbättras?

Anf. 31 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det är klart att det kan finnas ett begränsat utrymme för sanktionsinstrumentet där, men det måste nog hanteras med betydande försiktighet.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Vad är det som kan leda till förbättringar? Ja, till att börja med är det viktigt att vi är tydliga i våra budskap. Jag tror att vi hade 16 olika uttalanden eller någonting i den stilen vad gäller situationen i Iran under det svenska ordförandeskapet, vilket nogsamtidigt noterades i Teheran. Det innebär att vi hade en hög profil både i den publika kommunikationen och i den direkta dialog som vi hade med de iranska företrädarna. Den dialogen kom dock till större delen, ska jag i ärlighetens namn säga, att koncentreras kring europeiska konsulära fall.

Det är viktigt att vi bibehåller den kommunikationsmöjligheten. Det är rätt mycket som rör sig fram och tillbaka mellan olika europeiska länder och Iran, och vi har omfattande diplomatiska beskickningar, vilket vi behöver av olika skäl. Vi måste bibehålla möjligheten att ha en kommunikation med de iranska myndigheterna när det gäller hanteringen och lösandet av sådana fall.

Utvecklingen i Iran är osäker. Den är instabil. Det enda vi kan vara övertygade om är att det om sex månader inte kommer att se ut ungefär som det gör i dag. Men att göra någon exakt prognos för hur detta kommer att utvecklas är mycket svårt.

Anf. 32 HOLGER GUSTAFSSON (kd):

Ordförande! Jag kan bara bekräfta det som utrikesministern är inne på här. Den diskussion vi hade i utrikesutskottet i går gick ganska mycket ut

på detta att vara försiktig med sanktioner, så att vi inte får en ny Kubasituation, nämligen att vi spelar regimen i händerna. På Kuba har de levt i decennier med detta, och det är möjligt att man ska tänka mycket noga på det. Så resonerade vi i den diskussionen.

2009/10:21
22 januari

Anf. 33 HANS LINDE (v):

När det gäller både sanktionerna och fokus på FN tycker jag att utrikesministern resonerar på ett klokt sätt, måste jag säga.

Anf. 34 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Lite motvilligt, tycker jag.

Anf. 35 HANS LINDE (v):

Det är alltid motvilligt, får jag väl erkänna.

I den kommenterade dagordning som vi har fått ser man att det under den här diskussionspunkten kan diskuteras både det kärntekniska programmet och MR-situationen. I inledningen fick vi en föredragning av Sveriges position när det gäller det kärntekniska programmet, men jag är fortfarande lite osäker på om Carl Bildt under dessa diskussioner kommer att säga någonting om situationen när det gäller mänskliga rättigheter. Vad kommer han egentligen att säga då?

Anf. 36 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Låt oss vara realistiska. Diskussionen kommer i allt väsentligt att handla om det kärntekniska. Det är därför vi har svårigheter. Vi kan sitta där och uttala allmänna fördömanden över MR-situationen i Iran – vi är eniga på den punkten. Vi upprepar detta i externt uttalande efter externt uttalande.

Det innebär att den interna diskussionen inte handlar så mycket om detta, om man ska vara alldeles ärlig. Möjligtvis kan det vara så att vi diskuterar vad vi kan göra i enstaka konkreta fall där vi har svårigheter. Det blir naturligen så att de interna diskussionerna i Europeiska unionen handlar om där vi har svårigheter att nå fram i en fråga eller där det föreligger oenighet.

I den här frågan har vi en mycket betydande enighet, och den manifesterar vi i mycket tydliga kommunikationer till de iranska myndigheterna och offentligt så att det också ska nå den iranska allmänheten. Det är väldigt viktigt att vi gör sådana uttalanden så att de märks och syns i Iran självt, och jag tror nog att vi kan säga att det vi sade under hösten också noterades i det allmänna utrymmet och bland dem som bryr sig om detta i Iran.

Men för att vara ärlig: Diskussionen på måndag kommer huvudsakligen att handla om den kärntekniska frågan. Jag tror att MR-aspekten kommer att komma in i den meningen att vi måste hantera sanktionsinstrumentet på ett sådant sätt att det inte blir kontraproduktivt från MR-utgångspunkt. Det finns ju alltid möjligheter, inte minst i utrikespolitik, att göra misstag. En stor del av den utrikespolitiska energin bör åtgå till att undvika att göra misstag, och i en sådan situation som den iranska, som är mycket besvärlig, tror jag att man får ägna rätt betydande energi åt att just undvika misstag.

Anf. 37 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Fru ordförande! Jag har en fråga som kanske inte explicit hör till detta ärende men som kommer att bli genomgående i fortsättningen eftersom Carl Bildt ju var den sista utrikesministern som någorlunda självständigt kunde föra EU:s talan.

Vi har ju nu den höga representanten Ashton som i någon mån kommer att ta över ledarskapet. Min fråga är: Hur kommer det att se ut nu i kontakterna med exempelvis Iran? Är det utrikesministern i Spanien som kommer att vara den som är tongivande eller blir det Ashton?

Det är bra för Sverige att vi lyfter upp svansen en aning just när det gäller förhållandet i Iran med dessa uttalanden. Oavsett vilken verkan det hava kan så visar det ändå på vårt engagemang.

Hur ser rollfördelningen ut i den nya situationen?

Anf. 38 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Rollfördelningen ser ut så att det är den höga representanten Catherine Ashton som övertar såväl den roll som det roterande ordförandeskapet hade som den roll – det ska vi inte glömma – som Javier Solana hade och som var lite speciell också när det gällde att föra de nukleära förhandlingarna med Iran.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Nu ska Catherine Ashton ha bägge dessa uppgifter, och det kan ibland vara en balansgång som är nog så besvärlig att både sitta i vad som måste vara en sakligt korrekt förhandling om delvis tekniskt mycket komplicerade frågeställningar och sedan också företräda en offentlig mycket stark politik gentemot förhandlingsmotparten.

Men det är så politiken fungerar, och vi ska försöka se till att den balansgången utfaller på ett korrekt sätt.

Anf. 39 KERSTIN LUNDGREN (c):

Det är inte minst mot den bakgrunden som det är viktigt att det inte i den här övergången kan skapas en bild av att EU prioriterar ned de mänskliga rättigheterna. Det är viktigt att även det spåret är tydligt och finns med i den här diskussionen. Jag hoppas och förväntar mig att vi från svensk sida betonar detta, därför att det är naturligtvis helt avgörande att man inne i Iran inte känner att vi tappar intresset eller att man tappar stöd.

Sedan ska det naturligtvis göras på ett smart sätt och inte kontraproduktivt. Där delar jag helt utrikesministerns åsikt. Men det är viktigt att vi inte tappar den höga profilen i det här övergångsskedet.

Anf. 40 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Vi ska inte glömma att vi även har en annan aktör på det här fältet. Det är Europaparlamentet som ju har en något annan ställning men en stark röst som också märks i den iranska diskussionen.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Jag vill bara haka på en fråga om MR och vad vi kan göra utifrån apropå vad Kerstin Lundgren och vice ordföranden sade>>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<.

Jag studsade lite där, för samtidigt gläder det mig att utrikesministern har varit så aktiv i försvaret av fri information och i kritiken mot stater som försöker hindra sina medborgare att kommunicera fritt. Kan jag be utrikesministern precisera: Visst är det viktigt, på ren svenska, att hjälpa oppositionen och medborgarna i Iran att kommunicera fritt med varandra och med omvärlden och vad kan och bör Sverige och EU göra för att underlätta detta? Det är väl inte så att vi ska hindra det?

Anf. 42 Utrikesminister CARL BILDT (m):

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

När det gäller telekommunikationer och Internet och allt sådant är det besvärliga saker. Nu har jag glömt siffrorna, men om jag får möjlighet att i efterhand korrigera siffrorna i protokollet tror jag att vi 2006 hade i storleksordningen 16 miljoner mobiltelefonabonnemang i Iran. Nu har vi i storleksordningen 60 miljoner mobiltelefonabonnemang i Iran – en detonation av kommunikationsteknologier som i allt väsentligt har sitt ursprung i Sverige och Finland.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Har vi några ytterligare frågor om Iran? Nej.

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Vi går vidare till punkt 4, Bosnien och Hercegovina. Den frågan behandlades i EU-nämnden den 4 december med stöd för regeringens ståndpunkt, men frågan hanns inte med då om jag förstod det rätt, utrikesministern?

Anf. 44 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Den hanns knappt med, men framför allt var det så att vi inte hann med att slutföra diskussionen mot bakgrund av att det fanns lite delade bedömningar, och då sade vi bara att det där kan vi ta i januari, och så öste vi över det på Catherine Ashton.

Nu föreligger slutsatser som jag utgår från att ni har fått del av och som talar om vad den europeiska operationen har bidragit till där och som säger att vi ska börja övergången till en utbildningsmission. Vi ger dock inget bestämt slutdatum. Det finns lite olika bedömningar för hur länge den ska fortgå.

Vi har från svensk sida uppfattningen att det är betydande problem i Bosnien, men de är inte av militär natur. Icke desto mindre ska man hantera den militära neddragningen med viss känslighet för de politiska effekter det kan få.

Sedan är vi något beroende av, det ska man vara alldeles medveten om, den villighet som kan finnas från medlemsstater att ställa militär kapacitet till förfogande. Det är inte så att det är något överskott på militärer för den här typen av operationer runt om i världen – tvärtom. Det

skriks efter soldater från alla möjliga och omöjliga håll, och det innebär att det inte alltid är lätt att få fram de trupper som vi faktiskt behöver.

I anslutning till detta kommer vi nog även att ha en lite vidare diskussion om Bosnienpolitiken. Vi hade olika försök att få till stånd olika typer av överenskommelser mellan de bosniska partierna. De har ännu inte lyckats. Det finns vissa tankar från det spanska ordförandeskapet att de ska fortsätta och göra ytterligare ett försök. Det är väl bra det.

Jag tror dock att förutsättningarna för framgång just nu är rätt begränsade, eftersom Bosnien går till val i oktober. Det är en slutsats som måhända bara gäller för Bosnien, i alla fall gäller den för Bosnien, att när en valrörelse närmar sig tenderar politiska partier att springa i väg åt alla möjliga och omöjliga håll och har kanske inte den benägenhet till nationellt relevanta och ansvarsfulla kompromisser som i annat fall skulle krävas. Det är i alla fall för Bosniens del en slutsats som vi har kommit fram till.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till Somalia som vi pratade om i nämnden den 13 november, då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt. Vi samrådde också i skrift i den här frågan den 2 december med stöd för regeringens ståndpunkt. Underlag är utsänt.

Jag lämnar ordet till utrikesministern, så får vi se vilken form det här förväntas ta på rådet.

Anf. 46 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det här är en besvärlig fråga. Man kan väl säga att allting som rör Somalia är besvärligt. Det här är en situation där vi har misslyckats i 20 år, om man ska vara alldeles ärlig. Det har inte blivit bättre, men vi har samtidigt svårt att bara vända situationen ryggen och säga att på grund av att det är så besvärligt så ska vi inte göra någonting.

Det finns en TFG, det vill säga en i FN-mening legal regering, i Somalia som understöds av den FN-process som är på plats, och vi försöker på olika sätt att få denna regering att fungera under mycket svåra omständigheter. Det sker framför allt genom den afrikanska styrkan Amisom som finns på plats. Styrkan är ugandisk och rwandisk med ett antal bataljoner som håller de områden i Mogadishu inklusive flygplatsen och hamnen som kontrolleras av TFG, den legala regeringen.

Sedan har vi haft olika diskussioner fram och tillbaka om att försöka understödja deras säkerhetsstyrkor. Det finns ett franskt utbildningsprogram som centrerar kring Djibouti. Det har funnits amerikanska insatser, och det som har diskuterats är att nu göra en europeisk insats. Det är det vi kommer att ta ställning till nu och ge klartecken till att vi i Uganda gör en träningsinsats för 2 000 personer som ska tillhöra den somaliska säkerhetsstyrkan.

Svårigheterna med detta är mycket betydande. Jag tror inte att jag behöver gå in på dem, för alla svårigheter kring detta är relativt uppenbara. Utbildning är kanske det minsta problemet vi har, för den går ju att göra under relativt kontrollerade former. Men personer ska rekryteras och betalas och kvarstå i dessa formationer som ska uppträda på ett någorlunda rimligt sätt i Somalia självt.

Det finns få garantier för att detta kommer att gå utan problem. Jag skulle vilja säga att det inte finns några garantier över huvud taget för att detta kommer att gå utan problem. Jag tror att det kommer att bli en mycket krävande insats i dessa delar.

Alternativet är att inte göra någonting. Då kan vi vara övertygade om att det blir ännu värre. Får man inte en möjlighet för denna TFG-regering att stå på egna ben och kontrollera mot olika väpnade grupperingar, åtminstone de delar som går att kontrollera, dömer vi denna regering till en omedelbar undergång, eller så lämnar vi det i händerna på andra länder som kanske är mer intresserade av att göra det.

Efter olika överväganden fram och tillbaka kommer vi att ge ett klartecken till den här operationen. Det finns sådana saker som ännu inte är riktigt utklarade vad gäller detta, till exempel betalningarna till soldaterna när de återvänt. Det är oerhört viktigt att vi kan fortsätta att betala dem. Jag tror att det är Italien som nu betalar rätt mycket av dessa pengar. Sker det inte fortsatt lönebetalningar till dem vet vi att de går över till dem som betalar bättre. Den erfarenheten har vi från Afghanistan och från andra områden. Man kan utbilda, men sedan måste man bibehålla dem. Där är lönebetalningar och sådana saker väldigt viktiga. Det måste lösas, och det måste lösas hur detta ska ske i Mogadishu. Ni kan föreställa er, utan att jag behöver gå in i detalj, hur svårt detta är.

Det här är en svår operation. Det har föregåtts av mycket överväganden. Alternativet att inte göra någonting är ännu mer besvärligt än alternativet att göra någonting.

Det kommer att stå i papperen att vi "agreed to go ahead". Det formella beslutet kommer nog något senare. Det reella politiska beslutet ligger de facto nu i det här sammanhanget. Det har föregåtts av åtskilliga missioner och överväganden fram och tillbaka. Från fransk sida drevs ursprungligen tanken att det skulle ske i Djibouti som en del av den franska insatsen. Nu sker det i stället i Uganda som mer är knutet till den afrikanska insatsen, som sker i Mogadishu.

Jag tror att det var Hans Linde som ställde en fråga angående vapnen förra gången vi diskuterade detta, för ett tag sedan. Det var en relevant fråga som jag hade ett något svävande svar på. Svaret är att i den mån man ska föra detta in och ut kräver det att man går till FN och FN:s sanktionskommitté. Det måste ske. Nu är inga vapen inblandade i det här i formell mening från vår sida även om det finns vapen. Men det hindrar inte att man måste – även om det inte är våra vapen – gå via FN:s sanktionskommitté för att få tillstånd, på samma sätt som gäller för de vapen som den afrikanska styrkan har. De går via FN:s sanktionskommitté. Det är det rätta svaret på den fråga som jag tidigare hade ett något svävande svar på.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Innan jag ger ordet vidare ska jag säga att det som gjorde att jag tvekade var huruvida det skulle antas slutsatser eller inte. Det är det som styr formen för nämndens beslut. Precis när jag tänkte på det kom det ett papper som nämnden får utdelat på bordet, alltså utkast till slutsatser.

Vi har fått en relativt köttig dragning av utrikesministern, och jag tror och hoppas att det är ett tillräckligt underlag för att nämnden ska kunna

fatta ett skarpt beslut. Men jag vill betona att slutsatserna kom nu, och alla ska hinna läsa dem. Vi försöker i alla fall göra så.

Anf. 48 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Fru ordförande! Vi socialdemokrater ifrågasätter starkt den här utbildningen. Det har i princip alltid slutat dåligt när man har utbildat sådana här trupper som är väldigt lätta på foten, om man nu kan uttrycka det på det sättet.

Vi tycker inte att det finns tillräckligt mycket fakta i dag på bordet. Jag har svårt att se det när utrikesministern säger att det här är bättre än att inte göra någonting. Det måste finnas andra alternativ än att träna säkerhetsstyrkor.

Vi har en avvikande mening.

Anf. 49 ORDFÖRANDEN:

Den är noterad.

Anf. 50 HANS LINDE (v):

Vi delar skepsisen mot träningsuppdraget med Socialdemokraterna.

Lite återknutet till den diskussion som vi hade om Iran: Vad är egentligen produktivt och vad är kontraproduktivt i den här situationen? Om vi går in och utbildar TFG:s säkerhetsstyrkor och backar upp så tydligt militärt, kommer det att göra det lättare eller svårare för de icke-regeringsvänliga krafterna i Somalia att mobilisera? Vi har sett tidigare, till exempel när Etiopien valde att militärt intervensera i Somalia, att det snarare underlättade för de här krafterna att mobilisera och samlas inför ett utländskt hot. Finns det inte en överhängande risk även i det här fallet att det får den typen av negativa effekter?

Det andra är det som vice ordföranden tog upp, att vi vet att läget i Somalia är extremt kaotiskt. Vad har vi då för garantier att de här 2 000 männen om ett år fortfarande stöder TFG, att de inte tar sin utbildning och sina vapen och går över till andra sidan? Det där kommer att vara extremt svårt att följa upp. Vi har sett i andra delar av världen att ibland när man gått in i konflikter och utbildat har samma män som man utbildat senare hamnat på den andra sidan skyttegravan. Här skulle jag vilja att utrikesministern gav sin synpunkt.

Jag kan tycka att det ser ut som att det är ett vägval, att vi byter inriktning i Somaliapolitiken. Under en ganska lång tid har man försökt med ett politiskt spår när man haft olika processer och försökt skapa samlingsregeringar. Man har försökt politiskt inkludera så många grupper som möjligt. Det har misslyckats. Vi kunde ha en ganska lång diskussion om varför det har misslyckats. Men nu känns det som att man har lämnat det spåret och säger: Nu har vi den här regeringen. Nu får den stå. I stället kör vi ett militärt spår och försöker militärt backa upp den här regeringen och hitta ett slags militär lösning.

Det vägvalet skulle jag vilja att utrikesministern lite grann lade ut texten kring. Varför väljer man i det här läget att göra det? Är alla de politiska vägarna nu uttömda?

Nej, jag håller inte riktigt med om att detta är ett politiskt vägval. Det är det inte. Vad vi har är en politisk process som sker under ledning av FN. Det finns överenskommelser som delvis är fungerande, delvis inte fungerande, som så ofta är fallet. Men TFG är det som är basen för den politiska lösningen. Kring det finns det som finns av politisk lösning.

Sedan finns det dels stambaserade, dels mer jihadistiska grupperingar som i grunden ifrågasätter allt detta. Men det är naturligt att vi ger vårt stöd till den process som är FN:s och som är den amerikanska.

Man ska klart säga att det här träningsprogrammet sker i samarbete med Amisom, den afrikanska styrkan, FN-styrkan, kan vi kalla den. Det går till så att de genomför den grundläggande utbildningen av de här soldaterna. Det gör de på plats i Somalia, antagligen i Mogadishu. Jag vet inte, men jag skulle tro att det är i Mogadishu. Vi vill av olika skäl inte ge oss in i Somalia. Där finns den aspekt som Hans Linde berörde, att vi inte ska gå in med utländska trupper eller tränare i själva Somalia. Därefter sker en vidareutbildning till plutonchefsnivå i Uganda, där utbildning även sker av de afrikanska trupper som deltar. Det är mycket nära bundet till den afrikanska insatsen och till FN:s ansträngningar.

Det finns frågetecken, precis som tas upp av vice ordföranden, kring att man inte vet vart de här människorna tar vägen. Så är det. Vi har samma problem i Afghanistan när vi utbildar soldater och poliser. Det förekommer att en hel del av dem försvinner. Det är inte riktigt samma sak på Polishögskolan i Sollentuna, eller var den numera ligger. Men man ska vara medveten om att i många andra länder är detta ett problem. Att bara vända ryggen till och gå någon annanstans därför att det är så är ingen lösning på problemet. Vi måste ha, och det är den grundläggande sanningen i alla sådana här fredsoperationer, en grundläggande säkerhet i den politiska struktur kring vilken freden ska byggas. Har vi inte det bäddar det bara för kaos, elände, krig och konfrontation. Man ska inte bortse från att det finns jihadistiska grupperingar som med Somalia som bas har en betydligt mycket vidare agenda än den agenda de har i själva Somalia.

Det är på samma sätt som med varje annan insats. Låt oss gå tillbaka till historien. Det är väl 20 år vid det här laget sedan det stora sammanbrottet i Somalia. Det finns ingen internationell insats under dessa 20 år som har varit till hundra procent lyckad. Det är mycket lätt att konstatera i efterhand.

Samtidigt måste man säga: Har det varit fel – då talar jag om de internationella insatser som på ett eller annat sätt har skett under FN:s hatt – att försöka? Nej, det tycker jag inte. Hade det varit bättre om vi inte hade försökt? Nej, det hade med all sannolikhet varit ännu mycket värre.

Sedan har det varit avgörande snedsteg, får man nog säga. Hans Linde var inne på den etiopiska invasionen. Den skedde dock i ett skede då sammanbrottet var så totalt att Etiopien tog detta steg och trodde att det skulle bli bättre. Vi tillhörde dem som trodde att det skulle bli sämre. Men det var en produkt av att sönderfallet var så stort att det spillde in i själva Etiopien. Där finns farhågan att den somaliska situationen inte bara spiller in i Etiopien utan, icke minst, in i Kenya. De kenyanska farhågorna är mycket betydande för detta. Där finns en rätt betydande somalisk befolkningsgrupp, också flyktingar i gränsområdena.

Det är ett mycket besvärligt område. Det är många misslyckanden som ligger bakom oss. Men att inte försöka tycker jag inte är vidare ansvarsfullt. Låt oss ta som exempel det som vi i övrigt är involverade i. Vi fattade ett beslut i regeringen häromdagen om att lägga fram en proposition till riksdagen om att förlänga Atalantainsatsen, det vill säga eskortera World Food Programs fartyg med livsmedelstransporter till Somalia. Det gör vi trots att vi nu vet att situationen i betydande delar av södra Somalia är sådan att inte ens World Food Programs fartyg kan komma i land med livsmedelstransporter. Då kan vi säga att vi ger sjutton i detta och upphör med verksamheten över huvud taget, vi försöker inte ens. Men det kan man inte riktigt göra, utan vi fortsätter i alla fall.

Nu kommer transporterna i huvudsak att koncentreras till de norra och mellersta delarna av Somalia in till dess att en sådan situation råder i södra Somalia att World Food Program kan återuppta försöken att leverera nödlivsmedel till befolkningen. Men detta går inte, det ska vi vara medvetna om, om man inte kan säkra åtminstone hamn och flygplats i Mogadishu. Där kan man säga att det ska vi överlåta åt ugandiska och rwandiska bataljoner att göra under evig tid. Men förr eller senare måste vi se till att detta kan ske genom somaliska egna insatser, om vi menar allvar med de freds- och statsbyggande stabilitetsprogrammen i Somalia. Då tror jag att detta är en insats, visserligen begränsad men dock, som är värd att genomföra. Sedan ska man vara medveten om det som både vice ordföranden och Hans Linde hade invändningar mot. Men att inte göra någonting tycker jag inte är en alldeles försvarbar position.

Vi ska inte heller glömma – det är dock inte en aspekt som ligger i detta – att det finns länder där Sverige har större eller mindre intresse av att engagera sig. Det går inte att påstå att vi har något större historiskt engagemang i Somalia, men vi har en rätt betydande somalisk befolkningsgrupp i det här landet, som dessutom är ökande. Det innebär att vi har anledning att titta på vårt engagemang i Somalia med en liten sidoblick på detta.

Anf. 52 MAX ANDERSSON (mp):

Utrikesministern argumenterar mycket tydligt för att något behöver göras. Men jag kan inte säga att jag är övertygad om att detta något verkligen är det bästa man kan göra i den här situationen.

Jag ansluter mig till den skepsis som Socialdemokraterna och Vänsterpartiet visar inför detta förslag.

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:

Den skepsisen tolkar jag som att ni ansluter er till den avvikande meningen, och jag noterar det.

Anf. 54 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Nu sade utrikesministern igen att alternativet är att göra ingenting. Det måste jag säga känns lite underligt. Att träna 2 000 personer – är det verkligen det enda som finns i form av en framkomlig väg när det gäller Somalia?

Anf. 55 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nej, när det gäller säkerhetsstyrkorna finns i övrigt det som de afrikanska länderna gör och det som förmodligen amerikanerna gör. Men vad gäller Europa finns inget annat.

Jag fick just ett papper av en av mina medarbetare som påpekar att FN välkomnar EU-initiativet och sätter in det i sammanhanget. "SRSG Ould-Abdallah welcomes the initiative for training mission for security forces, and refers to similar initiatives by Japan and others. He stressed that security forces training should be coordinated and should be seen politically as part of the overall support of the TFG. Training shall go in parallel with the commitments for at least a year's salary for each trainee."

Den internationella kontaktgruppen i Somalia träffades i december i Jidda. I dess kommuniké står samma sak. "The ICG further calls on the international community to provide coordinated, timely and sustained support to build Somali security institutions including the provision of stipends following the completion of training." Sedan görs mycket annat också.

Utan säkerhet kollapsar allt. Vi kan hålla hur många internationella konferenser vi vill och ha interpellationsdebatter i Sveriges riksdag, men ifall man bara dödar varandra och slår ihjäl alla i Mogadishu fungerar ingenting. Så är det.

Anf. 56 HANS LINDE (v):

Fru ordförande! Jag får understryka en sak – det tycker jag också att vice ordföranden har sagt. Att vi har invändningar i dag beror framför allt på att det finns så många frågetecken kvar. Om vi skulle få tydligare svar och om man skulle kunna besvara fler av de frågor som finns skulle i alla fall inte jag från min sida omöjliggöra att vi skulle kunna ha en annan position. Men i dagsläget när det finns så oerhört mycket oklarheter runt den här styrkan tycker jag att det är mycket svårt att här i EU-nämnden ge sitt godkännande till den.

Sedan förstår jag att utrikesministern har en viss förkärlek för den enda vägens politik. Men i väldigt få politiska situationer är det så att det finns två alternativ, att ta rygg på Carl Bildt och passivitet. Det är klart att det finns många andra alternativ, politiska alternativ, även när det gäller Somalia. Det kanske vi kan utveckla i något annat sammanhang, även i en, nu nedtalad, interpellationsdebatt i Sveriges riksdag.

Från Vänsterpartiets sida skulle jag vilja anmäla avvikande mening.

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat. Det går också väldigt bra att ange Vänsterpartiets alternativ här i nämnden. Det är bra att det kommer fram i de stenografiska uppteckningarna om det finns alternativa linjer i rådet som Vänsterpartiet förespråkar.

Anf. 58 KERSTIN LUNDGREN (c):

Fru ordförande! Det var just där jag tänkte ta vid. Den enda vägens politik skulle ju se mer spännande ut, höll jag på att säga, om det fanns olika alternativ som vi här hade att ta ställning till. Men jag har inte uppfattat att det finns fler synpunkter än att man ska göra som utrikesmi-

nistern sade. Antingen gör man ingenting eller så hörsammar man de signaler som har kommit både från den afrikanska sidan och från FN.

Det vore naturligtvis intressant att höra vad som är den alternativa vägens politik.

Anf. 59 MAX ANDERSSON (mp):

Jag skulle känna mig tryggare om utrikesministern kunde garantera att det fanns finansiering så att dessa utbildade soldater får lön även efter sin utbildning, och ganska länge efter sin utbildning. Om det hade funnits ett klargörande från utrikesministern om att det verkligen kommer att bli så skulle jag vara mindre skeptisk till det här förslaget. Men jag märker att utrikesministern själv inte är säker på att det blir på detta vis.

Det skulle också vara bra om utrikesministern kunde redogöra för vilka åtgärder man har planerat att vidta för att minska risken att dessa soldater som kommer från det somaliska samhället, som är ett klansamhälle och inte en nationalstat, kommer att känna mer lojalitet till andra saker än den somaliska staten.

Det finns säkert goda saker man kan göra för att öka sannolikheten för att det inte ska bli på ett sätt som vi inte vill att det ska bli. Jag undrar om utrikesministern kan redogöra för detta. Men jag märker att utrikesministern känner en viss tveksamhet inför detta förslag.

Anf. 60 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nej, jag skulle inte säga tveksamhet, men jag tycker att man ska gå in i en sådan här situation med öppna ögon och vara ärlig vad gäller de svårigheter som man går in i.

Det gäller ofta i den värld som vi lever i att det inte finns några alldeles enkla lösningar. Skulle det finnas skulle världen vara enklare, och då skulle vi kunna ägna oss åt något annat, till exempel inrikespolitiken. Men nu är vi i en komplicerad situation, och då ska man vara medveten om komplexiteten i de olika operationerna när man ger sig in i det här.

Detta är den enda vägens politik, som jag är för. Det är FN-vägen. Jag tror inte att det finns någon annan väg som är acceptabel när det gäller Somalia. Man måste mobilisera hela det internationella samfundet kring en gemensam politik, och inte minst de afrikanska länderna och säkerhetsrådet. Detta är vad det handlar om. Detta är stöd för den enda FN-vägen.

Den alternativa vägen för Hans Linde är antingen al-Shabab-vägen eller USA-vägen. Det handlar om att låta amerikanerna ta över alltihop, vilket de förr eller senare kommer att göra om utvecklingen går snett och de uppfattar att det byggs upp ett hot från Somalia mot andra länder, inklusive mot USA självt – och det kan mycket väl inträffa – eller att man överlåter åt jihadisterna på ett eller annat sätt att ta över. Det är de två alternativa vägar jag kan se.

Så jag tar tillbaka, det är inte den enda vägen, men det är den rätta vägen. Det är den sanna vägen i det här sammanhanget.

Visst finns det frågetecken – absolut. Ingen kan anklaga mig för att ha målat den här missionen i alldeles rosenröda färger av inga problem. Det gäller icke minst betalning vad det lider. Men även där ska man problematisera. Säg att de soldater som vi utbildar är i storleksordningen 20 år. Låt oss säga det, for the sake of the argument. Jag vet inte vad

medellivslängden är i Somalia, men låt oss säga att den är 45 år. Då innebär det att vi ger personer en mer avancerad kunskap i att leda smärre militära förband som de kommer att ha med sig under 25 år.

Kan vi garantera lönebetalningar i 25 år? LAS gäller ju inte i Somalia, såvitt jag förstår. Exakt var de kommer att vara anställda om tio år eller 15 år är svårt att veta, och det går inte att garantera. Men det vi måste kunna garantera är att vi kan se till att de under en rimlig tid har en finansiering av de här säkerhetsstyrkorna. Så är det.

Sedan ska man ha en sak klar för sig när jag säger att vi tillför militär kompetens. Problemet med Somalia är att där finns oerhört mycket militär kompetens. Det sker alla möjliga typer av utbildningar av klaner och andra. Och vapen finns i oändliga mängder. Det är därför vi måste ta in och ha styrkor som har någorlunda kompetens så att de kan behärska en situation som annars blir alldeles utom kontroll.

Detta är, som sagt, FN-vägen. Alternativet är antingen att ingenting sker eller att andra gör saker och ting som med alla rimliga mått mätt blir värre. Vi nämnde det etiopiska fallet tidigare, som är en annan möjlig väg för vad som kan inträffa i Somalia, och det är sannerligen inte bättre. Det här är en operation som handlar om EU, FN och Afrika. Det är de aktörer som vi normalt brukar tycka är rimliga att samarbeta med i sådana här sammanhang.

Jag noterar de invändningar eller frågetecken som finns. Sedan får vi självfallet återkomma med en successiv rapportering om hur detta går, på ett eller annat sätt. Det kan ju visa sig att en hel del av de farhågor som vi har är överdrivna och att detta går bra. Det kan också visa sig att de är högst relevanta. Då får vi ompröva politiken. Så är det.

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt men noterar de motiverade avvikande meningarna från s, v och mp.

Då går vi vidare till Afghanistan, som behandlades i nämnden senast den 13 november som information. Senast vi samrådde om frågan var den 23 oktober. Då fanns det stöd för regeringens ståndpunkt, men det anmäldes avvikande meningar från s, v och mp.

Anf. 62 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Fru ordförande! Det här blir vad vi kan kalla en orienterande diskussion inför den konferens som kommer att hållas i London den 28 januari om framför allt inriktningen av politiken vad gäller Afghanistan.

Låt mig säga att konferensen väl kommer att centreras kring några frågeställningar, lite oklart vilka. Vi hade kanske från svensk sida – det gäller i och för sig de flesta EU-länder – föredragit att man hade gjort detta på ett något annorlunda sätt, det vill säga att vi hade inväntat den afghanska regeringsbildningen, sedan haft ett möte i Kabul där vi hade fått mer klarhet i den afghanska egna politiken och därefter haft en internationell stödkonferens för den politik som vi då hade kommit fram till.

Nu blev det ett möte i London, ett större internationellt möte. Det är möjligt att det har mer samband med valprocesser i andra länder än Afghanistan, om jag ska vara alldeles ärlig. Men så är det. Och vi ska nog

se det här mötet mer som inledning till en process när det gäller att få fram en mer sammanhängande afghansk regeringspolitik.

Det har ju haft sina svårigheter i och med att den afghanska regeringsbildningen har varit relativt utdragen. Den är ännu inte avslutad, som bekant. Det har också sina svårigheter i andra hänseenden. Framför allt handlar det dock om den afghanska regeringsbildningen. Till de ytterligare faktorer som väl kommer att diskuteras i marginalen till Londonkonferensen hör hur vi ska organisera den internationella närvaron, framför allt på den civila sidan.

Den aktionsplan för Afghanistan och Pakistan som vi antog under det svenska ordförandeskapet handlar väldigt mycket om de förstärkta civila och politiska insatserna. Då gäller frågan ledningen av dessa insatser. Där har Kai Eide lett FN-missionen och lett den på ett föredömligt sätt, enligt vår mening. Men han har sagt att han inte kan stanna i evig tid, så det är någon gång i mars som vi måste ha fram en ny FN-representant.

Sedan har vi Lissabonfördraget som är i kraft, det vill säga att vi måste ha en samlad representant för kommissionen och för EU, det vill säga en starkare EU-representant, på plats. Och i Natosammanhang talas det om att man vill ha en starkare civil koordinator.

Det är alltså tre nyckelbefattningar när det gäller den civila och politiska europeiska och internationella närvaron som måste tillsättas, förhoppningsvis före konferensen i London. Sedan måste vi komma överens om formerna för hur dessa ska samarbeta och i sin tur samarbeta med den afghanska regeringspolitik och de afghanska regeringsrepresentanter som kommer fram ur den politiska processen i Kabul. Om vi kommer att komma till klarhet om alla de här namnen och alla de här strukturen före konferensen i London vet jag inte i talande stund, men det är viktigt att vi för den processen framåt.

Jag tänkte från svensk sida – då är jag i London, och det är möjligt att jag säger detta i Bryssel också – framför allt betona två saker som jag tror är viktiga att man inte glömmar bort i den koncentration som annars lätt sker på de säkerhetsfrågor som vi nyligen diskuterade i ett annat land.

Det ena är att man inför det parlamentsval som enligt den afghanska konstitutionen ska hållas i maj – det är svårt att se att det går att hålla så tidigt som i maj, men det är en separat fråga – tar hänsyn till en hel del av de observationer vi gjorde i samband med presidentvalet i augusti förra året och genomför de förändringar som gör att en hel del av det som inträffade i det afghanska presidentvalet inte kan upprepas vad gäller parlamentsvalet.

Det kommer att ta sin tid. Men här är, från Europeiska unionens sida, en mycket solid rapport, valobservationsrapport, med konkreta rekommendationer lagd på bordet. Det är viktigt att det ges tid och möjlighet för de afghanska myndigheterna att göra i alla fall huvuddelen av de förändringar som där rekommenderas innan man går in i nästa skede i valprocessen.

Det andra som vi inte ska glömma är drogsituationen i landet. Vi talar ofta och länge och mycket om vikten av att bekämpa korruption. Korruption har självfallet många rötter. Men det är klart att det är rätt svårt att få korruptionen under kontroll i ett land där man behärskar 90 procent av världsmarknaden när det gäller opium och där ohyggligt stora belopp cirkulerar i en av världens fattigaste ekonomier. Nu har visserligen, på

grund av marknadskrafterna, opiumproduktionen gått ned, men detta är fortfarande ett av landets mest betydande problem.

Vi kan konstatera, bara för att ge någon siffra, att det varje år i våra länder, som en följd av afghanskt opium, dör betydligt fler än vad det har dött under alla stridshandlingar sedan 2001 i Afghanistan. Vi har årliga dödsfall på gatorna i Västeuropa, Iran, Ryssland och Centralasien förorsakade av det opiumflöde som kommer ut ur Afghanistan. Det är klart att det är någonting vi inte kan negligera när vi formar den internationella politiken.

Anf. 63 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Nu lyfts situationen i Pakistan upp. Jag har en fråga till utrikesministern: Finns det inte anledning att lyfta upp även andra länder i Centralasien med tanke på var de svenska trupperna finns någonstans? Finns det inte, just med tanke på svenskt intresse, anledning att ta en diskussion om Centralasien också?

Anf. 64 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jo, absolut, kanske inte just här, men generellt sett. Vi har en Centralasienstrategi, som det så vackert heter, inom Europeiska unionen, det vill säga vi har intensifierat vår dialog med de centralasiatiska länderna. Det finns anledning att göra det ur flera olika perspektiv. Afghanistan är utan tvekan ett av perspektiven.

Tadzjikistan och Uzbekistan och för all del också Turkmenistan gränsar direkt till Afghanistan. Det finns i dessa länder också en betydande erfarenhet av Afghanistan. Befolkningsgrupper går ju över gränsen. I det område där de svenska trupperna finns är anknytningarna till Tadzjikistan och Uzbekistan också språkliga, kulturella och historiska. Vi har alltså all anledning att engagera dem mer i dialogen.

Till detta kommer att de har möjlighet att spela en icke oväsentlig ekonomisk roll.

Om vi går tillbaka lite i tiden var ett av de största problemen i Kabul – och det är fortfarande ett stort problem – att det inte fanns någon elförsörjning som var tillförlitlig. Det fanns bara el några timmar om dagen. Nu är elförsörjningen i Kabul fullt fungerande. Det betyder ohyggligt mycket för både välbefinnande och möjligheter till ekonomisk utveckling. Man har kunnat dra en elförbindelse från Uzbekistan. Det är kraftförsörjning från Centralasien som gör att elförsörjningen i Kabul är bättre än den någonsin varit.

Vidare kommer försörjningslinjerna till trupper och annat i Afghanistan i tilltagande grad att gå genom Centralasien – inte bara genom Centralasien för övrigt, utan det börjar i Östersjön. Det kommer att gå 10 000 containrar om året från Rigas hamn till Kabul bara för en stor truppbidragation. De går genom Uzbekistan och norra Afghanistan över Hindukush ned till de södra delarna. Försörjningslinjen till Afghanistan kommer att gå via Öresund, Rigas hamn och Mazar-i-Sharif innan den till slut når Kabul. Den är inte alldeles enkel. Det understryker också vikten av en dialog om Afghanistan med de Centralasiatiska staterna.

2009/10:21

22 januari

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:

Jag vill be utrikesministern kommentera den ökade aktiviteten i London. Både i denna fråga och i frågan om Jemen kallas det till särskilda konferenser i London nu när fördraget just har trätt i kraft, nu när vi just har fått en brittisk hög representant och nu när det ser ut att vara en viss konkurrens mellan olika centrum, forum och länder, särskilt stora länder, om att agera mest och starkast. Är det en slump att dessa frågor har särskilda aktiviteter i London? Är det den höga representanten som vill vara aktiv hemma hos sig i stället för i ordförandelandet? Hur ska man se på dessa övningar?

Anf. 66 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nej, den höga representanten har föga att göra med detta. Dessa initiativ tillkom innan den höga representanten hade utsetts. Jag tror, som jag antydde, att det till stor del har samband med andra politiska skeenden. Det vi diskuterade internt inom EU-kretsen var en något annan sekvens av internationella möten och koordination med de nya afghanska myndigheterna. Sedan kom ett initiativ från London med stöd av, om jag inte missminner mig, Berlin som något tog över.

Jag har i olika sammanhang markerat att jag tyckte att detta var mindre lämpligt, bland annat från den utgångspunkt som ordföranden angav. Här börjar vi bygga upp en europeisk tjänst, profil, position och politik. Då ankommer det lite på stora såväl som små att respektera den processen, för långsiktigt vet vi att det är framgången där som gör att vi alla kan bli framgångsrika tillsammans.

Anf. 67 ORDFÖRANDEN:

Afghanistanfrågan är, som utrikesministern så riktigt sade, en diskussionspunkt. Det innebär för vår del att den ska sammanfattas. Jag gör det med att det finns stöd för regeringens här angivna upplägg inför fortsatta förhandlingar i frågan.

Vi går vidare till punkt 7, Jemen. Den är däremot skarp i den mening att det finns förslag till slutsatser. Vi samrådde i skrift om Jemen den 23 oktober, men det var en A-punkt. Då fanns det stöd för regeringens ståndpunkt och inga avvikande meningar. Nu har det hänt en del nytt.

Anf. 68 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Fru ordförande! Slutsatserna talar för sig själva. De är relativt kortfattade. Jag kan erinra om att vi under det svenska ordförandeskapet vid Gaercmötet i Luxemburg i oktober hade mer omfattande slutsatser vad gäller Jemen. De ledde inte till någon efterrättelse i Jemen självt. Det är anledningen till att vi återkommer till problematiken i detta något mer kortfattade uttalande. Det säger inte så mycket nytt. Det är mer för att EU ska säga något inför konferensen i London där endast ett begränsat antal stater sitter ned, men där den höga representanten företräder Europeiska unionen på basis av detta papper och på basis av de slutsatser som vi antog i oktober.

I ärlighetens namn ska det sägas att vi har begränsade instrument för att påverka situationen i Jemen som är mycket besvärlig och har många olika bottnar och dimensioner. Detta är säkert ett område som det internationella samfundet kommer att ha anledning att ägna sig åtskilligt åt

under kommande år. Vi ska inte heller bortse från sambandet mellan utvecklingen i Somalia och utvecklingen i Jemen. Mellan dessa två ligger vi som sagt med vår flottoperation Atalanta.

2009/10:21
22 januari

Anf. 69 ORDFÖRANDEN:

Ordet är fritt i denna fråga. Någon som önskar ordet? Nej. Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Sedan har vi frågan om Haiti. Den behandlades i nämnden så sent som i måndags morse inför det extra rådsmötet i frågan i måndags. Rapport därifrån är utsänd liksom slutsatser. Jag lämnar ordet till utrikesministern för att kommentera framför allt vad som händer framöver.

Anf. 70 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Fru ordförande! Här kommer det med all sannolikhet att också komma slutsatser. De får vi återkomma till, förmodligen under morgondagens lopp. Just nu är den höga representanten i New York och Karel De Gucht, som fortfarande är utvecklingskommissionär men blir handelskommissionär efter den 9 februari, i Haiti och tittar på situationen. De kommer att rapportera direkt om de slutsatser som kan dras.

De europeiska insatserna är relativt betydande när det gäller de ekonomiska bidragen. Kommissionen är störst, Storbritannien tvåa och Sverige trea. Det är dock inte det huvudsakliga problemet. Det är inte bristen på pengar som för närvarande är det begränsande, utan det är i huvudsak de logistiska svårigheterna med att få tillträde till landet. Att få in alla de resurser som väntar med bara en flygplats med en rullbana och 18 uppställningsplatser för flygplan är en betydande begränsning. Därtill kommer en hamn som ännu inte fungerar. Man ska försöka sätta den i stånd de närmaste dygnet. Landförbindelse finns från Dominikanska republiken. Vägarna på den dominikanska sidan är bra men på gränsen till obefintliga på Haitisidan. Det handlar om att föra in alla hjälpresurser i landet.

Mot denna bakgrund är de amerikanska insatserna ovärderliga. De är inne med mycket omfattande militära resurser. De har framför allt helikoptrar men även transportflygplan som har en annan kapacitet vad gäller både last och möjlighet att operera vid sidan av landningsbanor som gör att vi har fått en betydande uppsnabbning av hjälpflödet in. De svarar också för den förstärkning av säkerheten som är nödvändig på plats. Det gäller säkerheten för hjälparbetare och allmän lag- och ordningsfunktion som dessvärre är nödvändig i en situation som denna.

Alla är dock medvetna om att det är övergående. Hur betydelsefulla de amerikanska insatserna än är under de närmaste veckorna varken kan eller bör vi förlita oss på dem. Amerikanerna kommer inte att vilja stanna kvar i denna omfattning i evig tid, utan detta måste växlas om till andra insatser. Den diskussionen pågår nu.

FN har det övergripande ansvaret och den övergripande ledningen som man delegerar till USA till exempel när det gäller flygplatsen i Port-au-Prince. Det pågår diskussion om en förstärkt FN-insats, och EU har fått förfrågan om vad vi kan bidra med ytterligare. Den omedelbara förfrågan som finns från FN:s sida till EU gäller stöd till de humanitära insatserna. Det efterfrågas tunga transporthelikoptrar, ingenjörsförband för att ordna upp vägarna, militära logistikfartyg med möjlighet till land-

stigningskapacitet och den typen av saker. Det är sådant som alldeles uppenbart behövs men ingenting som vi har något direkt överskott på i Sverige, för att uttrycka saken med största möjliga försiktighet.

Det behövs dessutom ytterligare organiserade polisenheter, gendarmerienheter. Man behöver omkring 1 500 man. Så småningom vill man också ha in militär. Man har i dag ca 7 000 där och behöver ytterligare 2 000 i ett visst skede. Det kommer att bli föremål för mer inträngande diskussion på måndag, och vi ska se vad som är möjligt att komma fram till då.

Det förekommer en diskussion om koordinering av EU-insatserna. Det finns olika alternativ för att sätta upp en koordineringscell, i Bryssel eller möjligtvis, om FN finner det hjälpsamt, i Haiti för att koordinera de europeiska insatserna inom ramen för FN-insatsen.

Det kommer att vara en konferens i Montreal de närmaste dagarna inom en grupp som kallas Friends of Haiti. Sverige hör inte till denna krets. Vi är vänliga men hör inte till dem som är mest engagerade i Haiti. Gruppen består av de länder som varit engagerade i Haiti under lång tid. Kanada hör till dem som har satsat allra mest på Haiti liksom Brasilien, andra latinamerikanska länder och USA. Ur detta kommer också början till tankar om de mer långsiktiga insatserna.

Jag har i andra sammanhang sagt att det här blir aktuellt att förbereda sig för omfattande insatser i ett tidsperspektiv av fem eller tio år. Det här är ett land som redan tidigare varit synnerligen besvärligt och som nu har drabbats av en oerhört allvarlig katastrof. Det innebär att man i stort sett får börja från ingenting och försöka bygga ett samhälle, en stat och en ekonomi. Det kommer att kräva betydande resursinsatser under mycket lång tid från det internationella samfundets sida. Det måste och kommer självklart att ske under FN-ledning, men där vi från Europeiska unionens sida har all anledning att diskutera vilka insatser vi kan göra under denna FN-ledning och inom denna ram självfallet svenska insatser.

Vi är mycket stora när det gäller finansiering av den humanitära hjälpen. Vi har byggt ett så kallat base camp på flygplatsen. Den kanske enskilt viktigaste insatsen för att åstadkomma detta är att Ericsson har flugit in nödkommunikationsutrustning. Har man inte kommunikation fungerar ingenting, och det var på plats rätt snabbt. Det finns ett standbyavtal mellan Ericsson och FN som aktiverades i detta fall, och utrustningen flögs in mycket snabbt.

Vi får titta på vad det är för ytterligare insatser som kan komma att efterfrågas, om det är poliser eller något annat som vi har möjlighet att bidra med. Som bekant har vi ingen möjlighet att bidra med gendarmeriförband men kanske med individuella poliser, biståndsarbetare och övrigt.

Anf. 71 CARINA OHLSSON (s):

Fru ordförande! Det gäller det som utrikesministern sade sist om långsiktiga insatser, hur man följer upp och så vidare. Vi talade om det spanska ordförandeskapet och det man hade tillfört på dagordningen om klimatfrågan. Vi får hoppas att det inte blir denna omfattning på katastrofer framöver, men vi måste samtidigt ha med oss kunskapen och koppla ihop dessa frågor.

En mängd människor är på flykt för att hitta något ställe att bosätta sig på. Det kommer vi antagligen att se mer och mer av framöver att döma av klimatsituationen. Antagligen blir det den här typen av länder som drabbas värst, länder där logistiken inte är uppbyggd och det är svårt att nå fram med hjälpinsatser.

Jag hoppas att utrikesministern lyfter upp dessa frågor och jobbar på långsiktighet och vilka slutsatser man kan dra av denna typ av katastrofer så att vi gör oss mer förberedda på och också förebygger dem. Jordbävningar går inte att undvika, men andra typer av miljökatastrofer kan vi kanske jobba långsiktigt och förebyggande för att förhindra.

Anf. 72 HANS LINDE (v):

Min fråga ligger eventuellt lite i utkanten av rådsslutsatserna, för den handlar om Sveriges engagemang. Samtidigt upplevde jag att utrikesministern själv lyfte upp vad Sverige gör, så jag undrar lite om det. Om jag förstod utrikesministern rätt är det inte aktuellt att skicka svenska soldater till FN-insatsen, och vad gäller polisinsatser blir det eventuellt enskilda poliser.

När det gäller biståndet skulle jag dock vilja ha ett klagörande av vad som är regeringens linje. Sverige valde med den borgerliga regeringen att 2007 inleda en utfasning av det bilaterala svenska biståndet till Haiti. Med den situation som är nu, diskuterar man att återuppta det svenska bilaterala biståndet till Haiti?

Anf. 73 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nej, det tror jag inte. Jag tror att vi ska vara ärliga nog och säga att vi har ett helt nytt läge och att vi måste avvakta och se vad FN kommer fram till.

Jag skulle förorda så lite bilateralt bistånd som möjligt från alla länder till Haiti. Det är inte en bilateralisering av insatserna i Haiti som vi behöver utan en multilateralisering av ett flerårsprogram.

När det gäller länder som håller på med bilaterala program och viftar med sin flagga och så vidare vill jag säga att det inte är det som det handlar om i ett sådant här läge. Vi vet inte hur FN kommer att utforma detta, och ty följande kan vi inte utforma någon svensk politik. Men min instinkt är: Starkt stöd till en mycket stark och en mycket långsiktig FN-insats. När den utformas får vi se vilka de svenska bidragen kan vara, och då ska det vara bidrag inom den multilaterala ramen. Men jag skulle själv vara starkt skeptisk mot en bilateralisering av operationerna, oavsett om det är från svensk, fransk, amerikansk eller någon annan sida i framtiden för att få detta att fungera.

Det handlar, som sagt, om att från ingenting bygga ett samhälle, en ekonomi och en stat. Då tror jag att de klassiska bilaterala biståndsinstrumenten är haltande.

Anf. 74 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Jag skulle vilja ställa en fråga om vikten av de värdefulla insatserna och om det som utrikesministern har berättat om, både det som händer nu och på längre sikt. Mot bakgrund av det och vikten av det som utrikesministern sade om en mycket stark FN-insats har jag en fråga utifrån vad

jag har sett på nyhetsflasharna på morgonen om att Frankrike har adopterat Haiti.

Anf. 75 Utrikesminister CARL BILDT (m):
Det var väl rätt länge sedan?

Anf. 76 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):
Då funderar jag på vad Frankrike avser med att adoptera Haiti. Jag undrar om utrikesministern har lite mer information om vad som kan finnas bakom detta.

Utrikesministern har informerat oss om EU:s insatser. Har Frankrike nu för avsikt att köra ett eget spår, eller vad kan detta handla om?

Anf. 77 KERSTIN LUNDGREN (c):
Det sägs att en grupp med 33 haitiska barn har adopterats av franska familjer.

Anf. 78 ORDFÖRANDEN:
Då får vi med även detta i protokollet.

Anf. 79 Utrikesminister CARL BILDT (m):
Det är möjligen ett svar på den frågan.
Jag ska dock säga att det är klart att Frankrike har starka emotionella band till Haiti. Vi kommer säkert inom EU-ramen och inom FN-ramen att se en mycket stark fransk närvaro. Jag skulle även där vilja säga att det inte ska vara för mycket bilateralisering utan en multilateralisering. Där välkomnas en stark fransk roll.

Låt mig när det gäller de svenska insatserna också nämna följande. Vi hade mer inom ramen för försvarspolitiken ett inslag som ibland har varit kontroversiellt. Vi gick in i ett strategiskt flygsamarbete där vi var med och köpte in amerikanska C17-flygplan, och vi har opererat tillsammans med ett antal andra länder. Det har varit Guds gåva denna gång. Jag tror att vi har haft två stora C17-flygningar från Örebro, som är samlingspunkt, och har kunnat hjälpa till att flyga in materiel direkt till Haiti på ett sätt som nästan inget annat europeiskt land har gjort. Tillgången till C17-plan har därför varit mycket betydelsefull för att vi skulle kunna hjälpa till att flyga in saker i detta sammanhang.

Var det någon mer fråga?

Anf. 80 ORDFÖRANDEN:
Nej, det verkar inte så.
Vill utrikesministern lägga till något? Han ser lite bekymrad ut.

Anf. 81 Utrikesminister CARL BILDT (m):
Nej, jag utgår från att vi kommer att återkomma till nämnden under måndagen med slutsatser som kommer efter de besök som har varit. Det som möjligtvis kan vara lite operativt i detta sammanhang är hjälp med enstaka insatser och en koordineringscell i Bryssel eller möjligtvis i Haiti. Det återstår att se hur detta blir. Jag ser inte detta som någon stor

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

För nämndens del innebär det att vi har ganska klart för oss vad regeringen avser att göra och vilken position man har i förhållande till detta. Det var också ett ganska bra och extensivt underlag som regeringen på kort tid tog fram redan i måndags inför mötet. Det viktiga för nämnden är därför att ta reda på vad regeringen tycker, avser och vill i EU, och det har framkommit i dag. Då är det som vanligt att om det skulle hända något nytt eller tillkomma några nya omständigheter så att slutsatserna på något sätt inte skulle vara täckta av dagens samråd får vi samråda i skrift innan de antas på rådet.

Kan vi förfara så? Det brukar vi faktiskt göra. Då kan vi ändå fatta ett ståndpunktsbeslut nu, det vill säga att jag sammanfattar genom att säga att det finns stöd för regeringens här angivna ståndpunkt i frågan. Det var den sista beslutsfrågan.

I anslutning till rådet ska det också vara en politisk dialog med Kap Verde och Serbien och ministermöte med OSSE-ordförandeskapet. Det är inte samrådskrävande punkter. Är det något som utrikesministern vill informera nämnden om med anledning av dessa möten?

Anf. 83 Utrikesminister CARL BILDT (m):
Jag vet ingenting.

Anf. 84 ORDFÖRANDEN:
Det gör inte jag heller.
Då finns det inget att informera om i alla fall.

Anf. 85 Utrikesminister CARL BILDT (m):
Vi är inte med i detta längre. I formell mening leds alla dessa punkter av Catherine Ashton, och bara av henne. Så är det nya arrangemanget. Vi är alltså ute ur bilden. Det är ett av skälen till att jag inte vet någonting.

Det viskas till mig här – vilket illustrerar vilka svårigheter vi står inför – att i och med att Catherine Ashton har så mycket att göra kommer hon inte att ha tid med detta, så det är tydligen Moratinos som leder detta på uppdrag av henne.

Vår roll inskränks till att vi har varit med och format den allmänna politiken gentemot Serbien och att vi får en skriftlig rapport från mötena efteråt. Detta kallas Lissabonfördraget.

Anf. 86 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för den informationen. Därmed är vi klara med agendan till rådet.

Om någon har någon fråga om någon utrikesrelaterad A-punkt kan man passa på att göra det nu. Annars samråder vi i skrift fram till kl. 14.00 i eftermiddag.

Då är vi klara med samrådet inför det rådet.

Är det någonting annat som utrikesministern vill delge oss innan vi skiljs åt för dagen?

2009/10:21
22 januari

Anf. 87 Utrikesminister CARL BILDT (m):
Nej, jag tror inte det.

Anf. 88 ORDFÖRANDEN:
Vi tackar för i dag och önskar trevlig helg och lycka till!

1 § Allmänna frågor.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	2
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 4 MAX ANDERSSON (mp).....	2
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 6 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK.....	2
Anf. 7 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 8 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	2
Anf. 9 KERSTIN LUNDGREN (c).....	3
Anf. 10 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	3
Anf. 11 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 12 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK.....	3
Anf. 13 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 14 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK.....	4
Anf. 15 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 16 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK.....	5
Anf. 17 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 18 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK.....	5
Anf. 19 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	6
Anf. 20 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK.....	6
Anf. 21 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 22 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK.....	6
Anf. 23 ORDFÖRANDEN.....	6
2 § Utrikes frågor.....	7
Anf. 24 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 25 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	7
Anf. 26 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 27 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	7
Anf. 28 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 29 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	8
Anf. 30 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	9
Anf. 31 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	9
Anf. 32 HOLGER GUSTAFSSON (kd).....	10
Anf. 33 HANS LINDE (v).....	10
Anf. 34 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	10
Anf. 35 HANS LINDE (v).....	10
Anf. 36 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	10
Anf. 37 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m).....	11
Anf. 38 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	11
Anf. 39 KERSTIN LUNDGREN (c).....	11
Anf. 40 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	12
Anf. 41 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 42 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	12
Anf. 43 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 44 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	13
Anf. 45 ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 46 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	14
Anf. 47 ORDFÖRANDEN.....	15

Anf. 48	SUSANNE EBERSTEIN (s).....	16
Anf. 49	ORDFÖRANDEN	16
Anf. 50	HANS LINDE (v).....	16
Anf. 51	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	17
Anf. 52	MAX ANDERSSON (mp).....	18
Anf. 53	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 54	SUSANNE EBERSTEIN (s).....	18
Anf. 55	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	19
Anf. 56	HANS LINDE (v).....	19
Anf. 57	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 58	KERSTIN LUNDGREN (c)	19
Anf. 59	MAX ANDERSSON (mp).....	20
Anf. 60	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	20
Anf. 61	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 62	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	21
Anf. 63	SUSANNE EBERSTEIN (s).....	23
Anf. 64	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	23
Anf. 65	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 66	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	24
Anf. 67	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 68	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	24
Anf. 69	ORDFÖRANDEN	25
Anf. 70	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	25
Anf. 71	CARINA OHLSSON (s).....	26
Anf. 72	HANS LINDE (v).....	27
Anf. 73	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	27
Anf. 74	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s)	27
Anf. 75	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	28
Anf. 76	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s)	28
Anf. 77	KERSTIN LUNDGREN (c)	28
Anf. 78	ORDFÖRANDEN	28
Anf. 79	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	28
Anf. 80	ORDFÖRANDEN	28
Anf. 81	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	28
Anf. 82	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 83	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	29
Anf. 84	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 85	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	29
Anf. 86	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 87	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	30
Anf. 88	ORDFÖRANDEN	30